

Informacija autoriams

Žurnalas „Lietuvos chirurgija“ yra Lietuvos Respublikos recenzuojamas periodinis mokslo leidinys, leidžiamas kas tris mėnesius. Jame spausdinami mokslo straipsniai, literatūros apžvalgos, retų ir ypatingų klinikinių atvejų aprašymai, recenzijos, konferencijų, kongresų, posėdžių medžiaga, paskaitos, skelbimai ir kita svarbi informacija. Norėdami išspausdinti straipsnį, visi bendraautorai pasirašo rankraščio lydimajame rašte, kad perduoda visas straipsnio autorių teises leidėjui, jeigu straipsnis bus spausdinamas. Tuo leidėjas įgauna teisę į rankraštį ir saugo straipsnį, kad šis nebūtų kopijuojamas ar dauginamas. Kita vertus, pasirašę autoriai garantuoja, kad straipsnis yra originalus, nepažeidžia kitų asmenų autorių teisių ir nėra anksčiau skelbtas spaudoje arba įteiktas, arba planuojamas įteikti kitiems žurnalams, išskyrus tezes ar pranešimo medžiagą. Taip pat autorius (autoriai) pasirašo rankraščio pabaigoje.

Autorystė

Autorystės sąlygos: a) asmuo dalyvauja kuriant straipsnio koncepciją ir struktūrą, analizuoja ir vertina duomenis; b) rašo straipsnį arba kritiškai taiso jo turinį; c) išanalizavęs galutinį straipsnio variantą, jį patvirtina. Autoriumi gali būti laikomas tik tas asmuo, kuris atitinka visas tris sąlygas. Finansinės pagalbos organizavimas ar duomenų kaupimas nėra pakankamos sąlygos pretenduoti į autorystę. Formalus vadovavimas tyrėjų grupei taip pat nėra pakankama autorystės teisių sąlyga. Už tą straipsnio dalį, kuri neatitinka pagrindinių išvadų, atsako pirmas autorius (remiantis „Bendrais reikalavimais rankraščiams“, išspausdintais 1994 metais išleistose Tarptautinio medicinos žurnalų leidėjų komiteto rekomendacijose (JAMA 1994; 277 (11): 927) ir COPE gerų publikacijų praktikos nurodymais (www.publicationethics.org.uk). Publikuojant daugiacentrių tyrimų rezultatus turi būti nurodoma organizacinė grupė. Pažymimas kiekvieno tyrėjo ir rėmėjo indėlis į tokį darbą (Lancet 1995; 345: 668; BJS 2000; 87: 1284–6).

Bendrieji rankraščių reikalavimai

Straipsniai turi būti parašyti lietuvių arba anglų kalba. Rankraščiai pateikiami laikantis įprastinių reikalavimų. Jie pateikiami trimis egzemplioriais (originalas ir dvi kopijos), turi būti išspausdinti dviem intervalais tik vienoje lapo pusėje, paliekant 2,5 cm paraštės. Antraštinis lapas, santraukos, mokslinio straipsnio tekstas, literatūros sąrašas, kiekviena lentelė, kiekvienas paveikslas turi būti išspausdinti atskiruose lapuose. Visi rankraščio puslapiai turi būti sunumeruoti. Antraštinis lapas

žymimas pirmuoju numeriu. Terminų sutrumpinimų skaičius turi būti minimalus, visas termino pavadinimas pateikiamas tekste kartu su pirmuoju sutrumpinimu. Straipsnio pavadinime sutrumpinimų neturi būti. Pavadinimas turi būti aiškus, parašytas viena kalba. Jei tyrimas buvo randomizuotas, tai aiškiai turi atsispindėti ne tik pavadinime, bet ir santraukoje. Moksliniai straipsniai turi būti parengti laikantis mokslinio kalbos stiliaus reikalavimų ir klasikinės mokslinio straipsnio struktūros. Terminai turi būti rašomi lietuviškai. Kai kuriais atvejais, kai nėra atitiktens, jie gali būti rašomi lotyniškai arba angliškai. Rankraštis turi būti pateikiamas redakcijai tvarkingas. Jame neturi būti spausdinimo klaidų. Prieš siunčiant rankraštį jis turi būti įvertintas lietuvių ir anglų kalbų specialistų. Kartu su rankraščiais pateikiamas diskelis (*Word 7.0* ar vėlesnė versija). Rankraštis turi visiškai atitikti diskelyje įrašytą turinį. Ant diskelio reikia pažymėti kompiuterinės programos pavadinimą, autorių pavardes, rinkmenos pavadinimą.

Dėstymas

Teksto stilius. Svoriumi, matmenims, procentams ir temperatūros laipsniams žymėti turi būti vartojami arabiški skaitmenys ir tarptautinės (SI) vienetų sistemos žymėjimai: kg, g, mg, mol, mmol, m, cm, mm ir t. t. Kraujo spaudimas nurodomas sutrumpinimu „mmHg“. Vietoj sutrumpinimo „proc.“ rašomas ženklas %. Nurodomi visų farmakologinių preparatų (vaistų) tarptautiniai pavadinimai, grupė, kuriai jie priklauso, ir, jei reikia, skliaustuose pažymimas firminis pavadinimas, gamyklos pavadinimas, jos adresas.

1. Antraštinis lapas. Jame turi būti straipsnio pavadinimas, trumpa straipsnio antraštė (ne daugiau kaip 70 raidžių), autorių vardai ir pavardės, jų darbovietės (lietuvių ir anglų kalbomis) ir autoriaus, su kuriuo redakcija spręs iškilusius klausimus, pavardė, darbo adresas, elektroninio pašto adresas, telefono ir fakso numeriai. Pageidaujama nurodyti, kuriame žurnalo skyriuje norima publikuoti straipsnį ar kitą medžiagą. Žurnalo skyriai tokie:

- redaktoriaus skiltis,
- literatūros apžvalga,
- originalūs mokslo tiriamieji darbai,
- retų atvejai,
- istorinės apžvalgos,
- klinikinė praktika,
- rekomendacijos,
- vaizdinė diagnostika,
- paskaitos,
- recenzijos (knygų, šio bei kitų žurnalų straipsnių),
- laiškai redaktoriui,
- kronika,
- skelbimai.

Redakcija pasilieka teisę keisti žurnalo skyrių pavadinimus. Redakatoriaus skilties turinį lemia redakatoriaus sprendimas.

Mokslinis straipsnis, kuriame pateikiami empirinio tyrimo (klinikinio ar eksperimentinio) rezultatai, o tekstas yra suskirstytas į skyrius – įvadas, tiriamoji grupė ir metodai, rezultatai, diskusija, išvados, literatūra, – vadinamas originaliu.

2. Kitame puslapyje turi būti pakartotas tik straipsnio pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis (autorių pavardžių ir įstaigos pavadinimo nereikia). Po kiekvieno straipsnio pavadinimo turi būti vienu ar keliais trumpais sakiniais apibūdinta straipsnio esmė, kuri turi atitikti svarbiausias išvadas (tai bus spausdinama kartu su pavadinimu leidinio turinyje). Straipsnio santrauka (*Abstract*) turi būti parašyta lietuvių ir anglų kalbomis (pageidaujama, kad būtų ne daugiau kaip 250 žodžių, tačiau ne mažiau kaip 600 ženklų). Santraukoje turi būti tokios dalys: įvadas / tikslas (*Background/objective*), metodai (*Methods*), rezultatai (*Results*) ir išvados (*Conclusions*). Santraukoje terminų sutrumpinimų neturėtų būti (išskyrus aiškius ir žinomus sutrumpinimus, pvz., DNR, RNR ir kt.). Nestruktūrinėse santraukose turi būti ne daugiau kaip 200 žodžių. Abi santraukos turi būti išspausdintos atskiruose lapuose. Po kiekvienos santraukos nurodomi reikšminiai žodžiai (*Key words*). Parinkdami juos naudokitės MeSH katalogu (<http://www.nlm.nih.gov/>). Straipsnių santraukos gali būti skelbiamos žurnalo internetinės svetainės puslapiuose.

3. Nauju puslapiu pradėdamas mokslinio straipsnio tekstas turi būti suskirstytas į skyrius: įvadą, tyrimo medžiagą ir metodus, rezultatus, diskusiją, išvadas, literatūrą.

Įvadas. Aktualinama problema, nurodomi darbo tikslai, hipotezė, kurią reikėjo patikrinti.

Ligoniai ir metodai (Metodai). Nurodomas tyrimo pobūdis (retrospektyvusis, perspektyvusis ir kt.). Aprašoma išsamiai (taip, kad kitose įstaigose tyrimus būtų galima pakartoti). Nurodoma tyrimo atlikimo vieta, tiriamosios medžiagos (tiriamųjų) skaičius ir apibūdinimas, aprašomas gydymas ir intervencijos. Jau paskelbti tyrimo metodai turi būti aprašyti trumpai, pateikiant literatūros šaltinius. Nurodomos statistinės analizės programos, metodai. Tyrimai turi būti atlikti remiantis Helsinkio deklaracijos principais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais (tai galioja ir atliekant eksperimentus su gyvūnais). Redakcija pasilieka teisę iš tyrėjų pareikalauti gydymo įstaigos biomedicininų tyrimų komisijos (klinikinių tyrimų etikos komiteto) leidimo, suteikiančio teisę atlikti tyrimą ligoninėje, kopijos. Perspektyviųjų randomizuotų tyrimų atvejais tai yra būtina sąlyga. Leidimo kopiją tyrėjai pateikia (atsiunčia) kartu su rankraščiu.

Rezultatai. Tyrimų baigtis aprašoma nekartojant metodikos. Teksto duomenys neturi kartoti lentelių ir paveikslų duomenų (žr. toliau). Tačiau svarbiausi faktai gali būti pabrėžiami. Pateikiamas statistinis įvertinimas. Ši dalis turi būti informatyviausia.

Diskusija. Ji turi būti susijusi su tyrimų rezultatais. Jau žinomi anksčiau paskelbti kitų autorių duomenys lyginami su straipsnio autorių duomenimis. Primenama, kad rašyti reikėtų taip, kad ši straipsnio dalis taptų įdomiausia. Joje turi išryškėti straipsnio autorių požiūris į gvildenamą problemą. Šiame skyriuje ne tik objektyviai ir korektiškai vertinami autorių darbo rezultatai kitų autorių darbų rezultatų kontekste, bet ir išryškinami darbo pranašumai bei trūkumai, formuluojamos naujos idėjos.

Išvados turi būti aiškios. Jose apibendrinami tyrimų rezultatai, jų svarba, naudingumas. Jomis atsakoma į įvade nurodytus tikslus. Sutrumpinimų neturi būti.

Padėka gali būti tik asmenims, intelektualiai rėmusiems tyrimą. Padėka asmeniui reiškia tik tuo atveju, jeigu jo (jos) indėlis į darbą nėra pakankamas ir negali būti vertinamas kaip autorystė. Asmenų vardai ir pavardės neskelbiami be jų sutikimo. Gali būti spaudinamos padėkos ir organizacijoms, rėmusioms nepriklausomą tyrimą.

Literatūra. Literatūros šaltiniai dėstomi pagal citavimo eiliškumą tekste (tik ne pagal abėcėlę). Literatūros šaltinį cituojant tekste pirmą kartą, laužtiniuose skliaustuose nurodomas jo numeris arabišku skaičiumi, pavyzdžiui, [1]. Mokslinio straipsnio literatūros sąrašo apimtį nustato autoriai. Tačiau pageidaujama, kad jis neviršytų 50 šaltinių, literatūros apžvalgos – 100 šaltinių. Visada patariama atsižvelgti į paskutinių penkerių metų publikacijas. Sąrašas pateikiamas atskirame lape (lapuose) remiantis Vankuverio sistema (the „Vancouver style“) ir bendraisiais biomedicinos žurnalų rankraščių reikalavimais (Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. JAMA 1997; 277: 927–934; N Engl J Med 1997; 336: 309–315).

Cituojant straipsnį iš žurnalo, autorinėje eilutėje reikia nurodyti visus autorius. Santrumpos „et al.“ vartoti negalima.

Pavyzdys:

1. Yasui K, Hirai T, Kato T, Torii A, Uesaka K, Morimoto T, Koderia Y, Yamamura Y, Kito T, Hamajima N. A new macroscopic classification predicts prognosis for patient with liver metastases from colorectal cancer. Ann Surg 1997; 226: 582–586.

Jei cituojamas tik elektroniniu formatu publikuotas straipsnis, pabaigoje būtina nurodyti tikslų elektroninį adresą.

Jei straipsnis parašytas ne anglų kalba, pavadinimas pateikiamas originalo kalba, o skliaustuose – angliškas vertimas:

Pavyzdys:

1. Zablockis R., Nargėla R. Pleuros skysčio citologinio tyrimo diagnostinė reikšmė. (Diagnostic value of pleural fluid cytologic examination). *Medicina* 2002; 38: 1171–1178.

Jei cituojamas tik DOI (*Digital Object Identifier*) numerį turintis straipsnis, tai nurodoma (www.doi.org).

Pavyzdys:

1. Fusai G, Davidson BR. Strategies to increase the resectability of liver metastases from colorectal cancer. *Dig Surg* DOI: 10.1159/000073535.

Knygos skyrius:

1. Mendelson EB, Tobin CE. The breast. In: Goldberg BB, Pettersson H, editors. *Ultrasonography*. Lund: Lund University, 1995, p. 377–399.

Knygos:

1. Stark KD. *Childhood depression: school based intervention*. New York: The Guilford Press, 1990.

2. Bouchier IA, Morris JS, editors. *Clinical skills*. 6th ed. London: W. B. Saunders Company LTD, 1992.

Lentelės yra teksto dalis. Jos pateikiamos atskiruose lapuose, išspausdintos dviem intervalais, sunumeruotos arabiškais skaitmenimis pagal eiliškumą tekste. Kiekviena lentelė turi turėti pavadinimą. Paaiškinimai ir sutrumpinimai pateikiami lentelės apačioje. Lentelė žymima taip: „1 lentelė“ ir t. t.

Paveikslai turi būti sunumeruoti pagal eiliškumą ir pateikti atskiruose lapuose. Paveikslų aprašymai pateikiami atskirame lape. Kiekvieno paveikslu kitoje pusėje nurodomas eilės numeris, pavadinimas, autorius ir straipsnio pavadinimas. Paveikslai turi būti žymimi „1 pav.“ ir t. t. Juose ligonių pavardės nerušomos. Jeigu paveikslas siunčiamas kaip fotografija, ji turi būti aiški. Dalykus, kuriuos fotografijose norima išryškinti, reikia pažymėti rodyklėmis. Jeigu tik galima, brėžiniai daromi tik dviejų ašių sistemoje. Trimačiai brėžiniai priimami ypatingais atvejais, kai būtini teksto esmei atskleisti.

Straipsnių, kuriuose pristatomi reti klinikiniai atvejai, pateikiami praktiniai patarimai, apžvalginių ir informacinių straipsnių struktūra turi specifinių ypatybių.

Literatūros apžvalgos. Metodų skyriuje reikėtų nurodyti duomenų bazes, kuriomis buvo naudotasi. Atskirai apibendrinami retrospektyviųjų ir perspektyviųjų tyrimų rezultatai.

Klinikiniai atvejai. Klinikinių atvejų aprašymus turi sudaryti tokios dalys: įvadas, klinikinis atvejis, diskusija, išvados. Diskusijoje išryškinamas atvejo unikalumas, diagnostikos ir gydymo ypatybės.

Istorinės apžvalgos. Reikia vengti ypač subjektyvių vertinimų. Nuotraukas kopijuoti iš kitų leidinių, negavus rašytinio leidėjo leidimo, draudžiama.

Praktiniai patarimai. Aprašant operacijų metodiką, atskirus operacijos etapus, tekstas turi būti labai aiškus, nedidelės apimties, iliustruotas paveikslais.

Klinikiniai vaizdiniai. Paveikslai turi būti originalūs, geros kokybės, nespaltoti. Juose neturi būti minima ligonio pavardė. Aprašas, kuriame glaustai atpasakojama ligos istorija, išryškinamos vaizdinių ypatybės bei unikalumas, turi būti trumpas, susidedantis iš ne daugiau kaip 300 žodžių.

Recenzijos. Jos turi būti korektiškos. Išryškinama recenzuojamo darbo reikšmė, jo pranašumai, trūkumai. Pateikiamos išvados.

Kronika. Skatiname gydytojus svarbią informaciją pateikti platesnei auditorijai. Šio skyriaus turinį lemia ir redakcijos nuomonė. Informacija apie išleistas knygas spausdinama, jei atsiunčiamas originalus knygos egzempliorius. Jis negražinamas, lieka bibliotekoje.

Konferencijų, seminarų, kongresų, susirinkimų medžiaga spausdinama, jeigu informacija apie juos pateikiama prieš tris mėnesius. Sąlygos aptariamoms redakcijoje. Ši medžiaga gali būti leidžiama atskiru leidiniu – žurnalo priedu.

Adresas siųsti rankraščius ir diskelius:

Amerikos–Lietuvos draugystės medicinos biblioteka, žurnalo „Lietuvos chirurgija“ redakcija, Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė, Šiltnamių g. 29, LT-04130 Vilnius.

Redakcijos elektroninis adresas:

lietuvoschirurgija2000@yahoo.co.uk

Reikalavimai siunčiant diskelį:

Ant jo turi būti pažymėtas kompiuterinės programos pavadinimas, straipsnio pavadinimas, autorių pavardės, elektroninis adresas, telefono ir fakso numeriai, rinkmenų pavadinimai. Rankraštis turi visiškai atitikti diskelyje įrašytą turinį. Naudokite 3,5 colių diskelį, jeigu siunčiamas tekstas (lentelės yra teksto dalis). Jeigu siunčiami tekstai ir paveikslai, naudokite 3,5 colių diskelį ar 5,25 magnetinį optinį diską, CD-ROM'ą. Jeigu rinkmenoje yra labai didelis informacijos kiekis, naudokite ZIP formatą.

Naudokitės *MS-Word* kompiuterine programa (*Word 7.0* ar vėlesnė versija).

Lentelės ir paveikslų pavadinimai yra teksto dalis. Todėl jie turi būti pateikiami toje pačioje teksto rinkmenoje, tačiau jos pabaigoje. Paveikslai siunčiami atskirose rinkmėnose. Jei publikuojamos nuotraukos, iš kurių galima pažinti ligonį, reikia gauti jo rašytinį sutikimą, kuris atsiunčiamas su rankraščiu. Nuotraukose neturi būti ligonio pavardės. Diskeliai autoriams nebus gražinami. Smulkesnę informaciją galima gauti Vilniaus universiteto leidykloje.

Jos elektroninis adresas: info@leidykla.vu.lt

Korektūra. Straipsnio korektūros gali būti siunčiamos pagrindiniam autoriui. Jos turi būti gražinamos leidėjui per 72 valandas. Tai padarius vėliau, straipsnis gali būti spausdinamas kitame žurnalo numeryje. Kitas straipsnio korektūros įverti-

nimo būdas – atvykti autoriui į leidyklą ir tiesiogiai įvertinti korektūrą. Puslapių numeracijos keisti negalima.

Atsakomybė. Autoriai atsakingi už pateiktus straipsnius, vertinimus, nuomones, rekomendacijas bei kitą informaciją. Autorių vertinimai, nuomonės, rekomendacijos nebūtinai sutampa su redaktoriaus ar leidėjo nuomonėmis. Todėl nei redaktorius, nei leidėjas neprisiima atsakomybės už kitų autorių pateiktą informaciją.

Mokslinių straipsnių įvertinimas. Mokslo straipsnius recenzuoja ne mažiau kaip du recenzentai, turintys mokslo laipsnį. Išimtiniais atvejais redaktoriai pasilieka teisę parinkti vieną recenzentą ir remtis viena recenzija. Recenzuojama pagal standartinę straipsnio vertinimo formą. Recenzija gali būti ir išplėstinė, parašyta laisva forma. Recenzentų pavardes žino tik redaktoriai. Autoriams ši informacija neteikiama. Autoriai turi pataisyti straipsnius atsižvelgdami į recenzijoje pateiktas pastabas arba motyvuotai paaiškinti, kodėl į pastabas neatsižvelgia. Taip atsitikus, galutinį sprendimą dėl straipsnio tinkamumo žurnalui priima atsakingieji redaktoriai. Po recenzavimo pataisyti straipsniai pateikiami dviem egzemplioriais, taip pat pridedama galutinė straipsnio kopija diskelyje. Ant diskelio būtina parašyti autoriaus pavardę, straipsnio pavadinimą ir kompiuterinės programos pavadinimą (tekstui pageidaujama naudoti *Word* programą, paveikslams ir grafikams – *Corel Draw*, *Photoshop*, *Microsoft* programą).

Nuomonė apie straipsnį (komentarai) yra šio žurnalo ypatybė. Specialistus pareikšti nuomonę kviečia vyriausiasis arba atsakingasis redaktorius.

Autorių teisių patvirtinimas. Dokumentą turi pasirašyti visi autoriai (žr. toliau).

Leidykla. „Lietuvos chirurgija“ (ISSN 1392–0995, ISSN 1648–9942) spausdinama kas trys mėnesiai Vilniaus universiteto leidykloje. Adresas: Universiteto g. 1, LT-01122 Vilnius, Lietuva.

Visą šio leidinio medžiagą arba jos dalį dauginti, platinti arba naują medžiagą sisteminti pagal šio leidinio struktūrą, formą ir koncepciją ne asmeniniais tikslais leidžiama tik turint rašytinį leidyklos sutikimą. Leidinio medžiagą be leidyklos sutikimo galima naudoti tik Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais.

AUTORIŲ TEISIŲ PATVIRTINIMO DOKUMENTAS

(turi būti pasirašyta visų autorių)

Straipsnio .....
(pavadinimas)

Autoriai perduoda visas straipsnio autorių teises „Lietuvos chirurgijos“ leidėjui, jeigu straipsnis bus išspausdintas. Pasirašiusieji autoriai garantuoja, kad straipsnis yra originalus; nepažeidžia trečiųjų asmenų autorių teisių; nėra pateiktas publikacijai kitame leidinyje; straipsnio duomenys, lentelės ir iliustracijos nebuvo anksčiau publikuoti. Šie apribojimai negalioja mokslinių konferencijų tezėms. Autoriai patvirtina, kad jie yra susipažinę su galutiniu straipsnio variantu, sutinka su visa ten skelbiama medžiaga ir prisiima visą atsakomybę už jos tikslumą. Atsakingasis autorius savo parašu paliudija, kad autoriai atitinka visus jiems keliamus reikalavimus.

Apie galimą interesų konfliktą, susijusį su asmeniniais santykiais ar moksline konkurencija, reikia pranešti atskiru laišku, pridedamu prie rankraščio. (Tokia informacija konfidencialiai įvertinama leidėjo ar recenzentų.)

Kiekvieno autoriaus vardas, pavardė ir parašas:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Atsakingas autorius:

(vardas, pavardė)

(parašas)

Data: .....